

YA:IMESIKONO LETA EBETE HIBIMA: MIDIPA:TAMO ODODIYA:

¹ Na ba: Ya:imesitila, Godoko ba:gala Kodawa Ya:su Kelisoko ibino okodawala. Ba:bema: Isalaela 12 gu ipuwalo la: puya:te Yudiya hopone ikuliti ba:moe hopo konomolo hiya:hiya: da:nemedehonama, la: nonolata, nale ba:moe leta la:tamo poememo. [◊]

*Godoko Hibima: Midi Komo Ba:gala Ebeno
Mulu Komo*

² Naeno hibima: midipi ekaka:la:, hiliyonomo hiya:hiya: temeteme komate la:tamo dikulihona, wadiyala la: konomamo na:kalakalahanalala:, [◊] ³ mabu la: iya:tawahala koko temeteme komate hibima: mididawatamo da:pelamemena:, ba:bi komodo ebete ebno hibima: midi ipuwalo apete kodakodal kola:nama:ne. [◊]

⁴ Ba:bema: la: kodakodal la:mota:hana komo akamiyapala:, mabu la: ba:ma ka:na ba emedena la:eno hibima: midi ipuwalo helohelonomoma: keda:hama:nemata, iyo, la:eno apepeho ipuwalo la:le eta kapiya hidu komo a:kotamata.

⁵ Ba:bema: la: ipuwalo kebe lumagigodolo mulu ukui itanaheno, wadiyala ebete Godoko na:toemehamene, ba:bene Godote ebetamo mulu komo kikamema:ne. Ba: hibila, Godote ba:bako toemehodawatamo ubiha: tabo a:kagaa:mene, mabu ebno kalakala bitana

[◊] **1:1:** Ma:t 13:55; Gal 1:19; Oel 15:23; 1Pit 1:1 [◊] **1:2:** Lom 5:3-5 [◊] **1:3:** 1Pit 1:7

tawakalubi hiliyonomatamo ebeno hidohido komo ikalameholema: [◊] ⁶ Huiyatiya numa:la:, la: Godogodone eta komo lawema: la:eno hibima: midi ipuwalo ukui gagagagama: eda:halo ebe akatoemehala:, mabu ukui gagagagagodawoeno emalagidole komate ba: kehaha: kolomoeno gawiya keba ka:nala:ka: ba:ba ka:nala, huhuti hiya:hiya: hapuni da:monako gawiyate ba: atumu hiya:hiya: ba:ba ka:na komahila:halema:na: ⁷ Ba:bako lumagiti akemalagidolala: ebete Godoko toemeho ipuwalo eta hidu komo kolawema:ne, ⁸ ao, ebegodolo ukui netewa ba:pola:na, ba:bema: ebeno ododili hiliyonomo ipuwalo ebe nalegana.

Ilinaha:dawa Ba:gala Dogodogodawa Ibino Komo

⁹ Ba:bema: wadiyala hibima: midipi ipuwalo ilinaha:dawate na:kakalakalamene, mabu ebeno tepo ipuwalo Godote hidohido komamo ebe ya:lo a:tabuimiya:, ba:gala galane ebete hidu huiya kikamema:ne. ¹⁰ Ba:gala wadiyala dogodogodawate atumu na:kakalakalamene, mabu Godote ebeno tepo ipuwoeno awae komo ba iya:tumi ebe ba:ma ka:na kiyamiya:, ebegodolo ditana ba:be dogodogo komo ba: ko komoha:. Iyo, galane hopo haboeno dogodogo komate kowibohoma:na:, hopo haboeno haiyaiti hopamo ma:tigate waiwaima: keba ka:na keda:nako ba:ba ka:na. [◊] ¹¹ Iyo, hibila, hegelate ba podolo koenomoma: deda:mene ba:ba tetelo haiyaa:te waiwaima: eda:hate ibino hidohido tita:te ba:

[◊] **1:5:** Mulu Tabo 2:3-6 [◊] **1:10:** Ais 40:6-7

dito kowibohoma:na:, ba:bema: dogodogodawate ba: ba:ba ka:na kewagelema:ne, ebete ebeno hiya:hiya: mani oko ba owatiho ebeno ka:ka:te ba:bo kalatidima:ne.

*Kuba Gabamo Emogabuimi Komate
Godogodone A:kapelama:la:*

¹² Ba:bema: kebe hibima: mididawate koko temeteme ipuwalo kodakodanomolo da:la:namene, wadiyala ebete na:kalakalamene mabu ebete ba:bako pawi ipuwalo kodakodama: deda:mene ebete emedena ka:ka: huiya kolawema:ne. Numa:la:, ba:moe ka:ka: ba:puya:te Godoko malemalelo demalagidolona ebete iba:tamo ikalamema: hibili da:goiya: ba:be komola.

¹³ Ba:gala eta komo. Estate hiya:hiya: temeteme ipuwalo ba la:na kuba gabamo emogabuimi komote ebetamo da:pemene, ebete ba:ma ka:na akagaa:la:, “Ba:moe kubate Godogodone natamo pe.” Ao, eba ka:naha:. Godote lumagi kuba gabamo a:kemogabuima:le, ba:gala Saitanakono helo puliyala ebete ebeno kuba gabamo emogabuimi komo Godotamo kododima:.

¹⁴ Ba:bema: numa:la:, kuba gabamo emogabuimi komate ba: lumagino kateneno kubakuba ubi gabodo pelamenaka, iyo, ba:moe ba:be gabodo Saitanate ebe adimuiya:tate ebeno gubi ipuwamo dito kona:da:nama:ne. ¹⁵ Ba:ba tetelo ba:be lumagino tepo ipuwalo kateneno kuba ubi komote apete kuba ododi komo kalahimima:ne, ba:bene ebeno kuba ododi komote ebeno emede ipuwalo konomoma: deda:mene, ebete hoe ba:bo

kalahimima:ne mabu kuba ododi komoeno huiya ba: hoela.

¹⁶ Ba:bema: naeno hidohido hibima: midipi ekaka:la:, la: ha:kiya la: ha:da akamiholama:la:, ¹⁷ mabu hiliyonomo hidohido komate Hunu Haboeno Nabiwigodone ebeno malemalelo atamo pelamena, huiyatiya kuba komate ebegodone a:kapelama:la:. Ebe ba: alomo da:la:minana ba:bi olokino Namutudawala ba:gala ebe ba: hibi malemale Kodawanomola, ba:bema: ebeno malemale komote atamo hiya:ma: a:keda:le, ba:ma ka:na eta tetelo konomamo kahawakalimi, eta tetelo nanekela:mo kahawakalimi, ebete ba:ba ka:na kewagelenaha:. ¹⁸ Numa:la:, ebete a ebeno gugudima: komidima: ebeno ubi bihatiya:, ale ebeno Hibi Tabo ipuwado uliulinoma: eda:hate kohawakalahalema:. Ba:bema: ba:moe komo ba: hibinomola, ebete ba:moe hopoeno ilina hiliyonomo dododiliya:, ibi ipuwalo a ba: dopo noloho gao keba ka:nala:ka: ba:ba ka:nala.

*Lumagiti Godokono Tabo Dito Uli Modoboha;
Wadiyala Ebete Hibilo Na:papamiwatamene*

¹⁹ Naeno hidohido ekaka:la:, wadiyala la: ba:moe komo nemalagidolala:. Modoboha: lumagiti komopino tabo ulihoheno ebe ha:kiya ebeno komo tiyolo olamagi, ba:gala modoboha: lumagiti eta lumagitamo tiyolo mauba, ²⁰ mabu Godokono tuputupu emede komoeno gaote lumagino mauba gabodo a:kanolohamena:. ²¹ Ba:bema: la:eno tepo ipuwalo da:pola:na ba:bi dalowa: ukui komo, ba:gala la:eno apa:mo dododilinakoma ba:bi kuba ododili

komo, wadiyala la: ba:bi komo hiliyonomo tama:mo miya:tete, ba:bene Godote la:eno tepo ipuwamo damihonako ba:be tabamo hibilo na:papamila:hala:, mabu ba:be tabote ba: la:eno ka:ka: muleno gaboma: eda:na. [◊]

²² Numa:la:, la: Godokono tabo ulihote papamila:halehen, ba:moe gabodo la: ha:kiya la: bamiho holamenakomata. Ba:bema: wadiyala la: ebeno tabo uliti hibilo na:papamila:hala: [◊] ²³ mabu kebe lumagiti Godokono tabo uliti papamiwatahen, ebe ba: pote galasilo ebeno holoholo daedae ukuilo dumita ba:be lumagi huiyala. ²⁴ A:iye! Ba:bako lumagiti ebeno holoholo eta kuba dumimini, ebete ba:be komo hiduimihino, tote bada kuba komo kumi ba:be komo ba: dito konadodoma:ne. ²⁵ Huiyatiya kebe lumagiti Godokono Hidonomo Tutumu Tabo hidamo umiti kalakalago ba lawe, ebete ba:be tabamo papamiwatate adodohen, Godote ebeno hiliyonomo ododili ipuwalo ebe hidonomamo bowalubinakomene. Ba: hibila, Godokono Hidonomo Tabote ba:bako lumagi ebeno hibima: midi ipuwalo tutunomoma: komidima:ne. [◊]

Hibi Gabodo Godoko Ta:mata Komo

²⁶ Ba:bema: la: hidamo! Kebe lumagiti ebe ha:kiya ebe Godoko ta:matadawama: ba goe huiyatiya ebeno ma:lapila hidamo uminaheno, ba:be lumagi ebe ha:kiya ebe ha:da kamihomema:ne. Ebeno Godoko ta:mata komo ba: nene huiyala, iyo, ebeno emede ipuwalo

[◊] **1:21:** Kol 3:8; 1Pit 2:1 [◊] **1:22:** Ma:t 7:26; Lom 2:13 [◊] **1:25:** Lom 8:2; Ya:i 2:12

hido komote a:kitanamene! ✡ 27 Ba:bema:
 Godokono hibi ta:matadawoeno komo keba
 ka:nala:ka? Ebete halipa gugudi ba:gala
 hamolehamole kamenakamena ba:bakobako
 awae tawakalubi ibino menemene ipuwalo
 hidonomamo owalubilina, ba:gala ebete
 ba:moe hopolo ba emedena kuba komokomo
 kododilinaha:, ba:ma ka:na ebete ebeno tepo
 ipuwa ukulate gala dalowa:ma: a:kamida:mene.
 Ba: hibila, Godote ba:bako lumagi dumimini ebe
 ebeno hibi ta:matadawama: koka:mima:ne.

2

Dogodogopi Kapiyatamo Hidohido Komo Akododila:la:

1 Naeno ekaka:la:, la: ba: aeno Kodawa Ya:su
 Kelisoko hibima: midipilata ba:gala ebe ba:
 Godokono helo alo ipuwalo demedena ba:be
 Kodawala, ba:bema: la:le tawakalubi hunu
 nikapa:mo ulameheno ba:ma ka:na eta lumagi
 miya:palo eta lumagi ebo akalawa:la:. ✡ 2 Ba:be
 mabuma: keba tetelo eta dogodogodawate
 ebeno hidohido kaliko pupuliti ba:gala huiya
 konomo kakaeto ebeno kokotamo puliti la:eno
 sose kapiyuimi komamo da:pemene, ba:bene
 ba:be atu tetelo eta ilinaha:dawate la: ipuwamo
 da:kapemene, la:eno ukui ibi netewapa:tamo
 keba ka:na na:kitanamene? 3 Hidohido
 kaliko pupuliti da:pemene, la: ba:be lumagi
 koamo ba emalagidolo ebetamo ba:ma ka:na
 ba:ka:ga:loma, “Ama: nolata, ba:moe dopo hapu
 habamo nemeda:?” Huiyatiya ilinaha:dawa

✡ 1:26: Ohale 141:3 ✡ 2:1: Oel 10:34; Ya:i 2:9

da:pemene, la: ebe malemalelo emalagidoloheno ebetamo ba:ma ka:na ba:ka:ga:loma, “Eta haba hibi kitana:, wadiyala ama: tamelo dito na:la:na?”⁴ A:iye! La: ba:mako ododi komodo la:eno tepo ipuwoeno kuba ukui komo behawakalilamenakomata, mabu la:eno tepo ipuwalo la: dogodogopi hidohidoma: ba ga:la, ilinaha:pi nenema: midililo ibi malemalelo kemalagidolenaha!:!

⁵ O naeno hidohido ekaka:la:, wadiyala la: ba:moe tabo hidamo nulia:la:! Godote ilinaha:pi hibinomolo uwatiya:, iba:te ba:moe hopolo ba emedena hibima: midi ipuwalo kokopima: keda:hanama:. Ba: hibila, galane iba:te Godokono Ko Gawadalagi Habalo da:pola:na ba:bi dogodogo ilina kuwatema:na:, mabu Godote hibinomo tabo ya:lo olamagiya: ba:be Haboeno hidohido komo ebe malemalelo demalagidolona ba:bi tawakaluba:tamo kikalame:ma:.⁶ Huiyatiya numa:la:, la: ba:bako ilinaha:pi malemalelo kemalagidolenaha:, dogodogopi kapiya bemalagidolenamata. A:iye! La:eno kuba ukui bada konomola:ka:! Komo tetelo ba:bi atu dogodogopa:te la: hibima: midipa:tamo koko temeteme ba ikalame gabomanino tabo anagiya:mida habamo la: ba:bo magatalenakata.⁷ Iyo, komo ibi ba: Ya:su Kelisoko diduduputiminaka ba:bi hibima: midiha:pila, ba:bema: Ya:sukunu hidu mahilo ebete la: kowalubilima: dikalamiya:la, iba:te ba:be mahilo kubama: ga:lana.

⁸ Numa:la:, Ko Gawadalagi Godote ebeno

[◊] 2:5: 1Kol 1:26-28

konomo tutumu tabo ebeno Bukalo ba:ma ka:na hawakalimina, “Ama: ha:kiya ama: demalagidolona, ba:ba ka:na ama: tamelo demedehona ba:bi tawakalubi malemalelo nemalagidolena,” ba:bema: wadiyala la: ba:moe tabamo hibinomolo na:papamila:hanala:. ◊

⁹ Huiyatiya la: papamila:haheno, ba:ma ka:na la: tawakalubi hunu nikapa:mo ulamelo eta ilinaha:dawa nenema: miditi, ba:bene ebe miya:pate eta dogodogodawa da:lawema, la: ko kuba kododima:nemata. A:iye! Godokono konomo tutumu adikanale mabuma: kuba huiyate la:tamo hibilo kopema:ne, ◊ ¹⁰ mabu kebe lumagiti Godokono hiliyonomo tutumu tabo ba uwate eta kapiya dadikanalemene, ba:ba tetelo ebete hiliyonomo tutumu tabo da:wakalamina ba:bako dubuma: keda:ma:ne. Iyo, kapiya tutumu tabo adikanaledawa ba:gala hiliyonomo tutumu tabo wakalamidawa ibino komo ba:kapiyala, mabu ibi netewapa:te kapiya gabodo ibino kuba huiya Godogodone kuwatema:na:. ◊

¹¹ Ba:bema: numa:la:, Kodawa Godote tutumu tabo ba:ma ka:na goiya:, “Ama: eta dubuino kamena pilolo akalawa:la:,” ba:gala ba:moe atu Kodawate gala na:kagoiya:, “Ama: eta lumagi akanakapuma:la:.” Ba:bene keba tetelo ama:dopo tutumu tabo ba lawe huiyatiya ama: tote eta lumagi dito da:nanakapumimina:, amia:no komote keba ka:na na:kitanamene? Ama: dopo tutumu tabo adikanaleheno, ba:be mabuma: Godote ama:tamo ba:ka:kalakalamene? Ao, ebete kuba huiya ama:tamo hibilo kikamema:na:ta,

◊ **2:8:** Ma:t 19:19; Gal 5:14 ◊ **2:9:** Tutumu 1:17 ◊ **2:10:** Ma:t 5:19

mabu ama: ba: ebeno eta tutumu tabo
adikanala:ta! [☆]

¹² La: hidamo nulia:la;, Godokono konomo tutumu tabo ba: malemale hawakalimi tutumu tabola, ba:be tutumu tabote tawakalubino hibima: midi ipuwalo ibi tutunomoma: midilina. Ba:bema: wadiyala la: la:eno tabo ga:la ipuwalo ba:gala ododili komo ipuwalo ba:be ko tutumu tabamo hibilo na:papamila:hanala:, mabu galane Godokono Hunu Habalo ba:be kapiya tutumuti la:eno komo kanagiya:midalamema:na:ta. [☆]

¹³ Ba: hibila, ba:ba tetelo Godote malemaleha: tawakaluba:tamo ebeno malemale hawakalimi-hino kuba huiya iba:tamo kikalamema:ne, huiyatya malemale hawakalimipa:tamo ebete kuba huiya a:kikalama:mene, ao, ebete ebeno malemale iba:tamo konomamo kohawakalimima:ne.

[☆]

Godoko Hibima: Midi Komo Ba:gala Hidohido Ododili Komo Ba: Kapiyala

¹⁴ Naeno ekaka:la:, kebe lumagiti Godoko hibima: midima: goelo hidohido komo ododilihino, ebeno komo keba ka:nala:ka:? Godote tawakalubino komo danagiya:midalamemene, ba:ba tetelo ebete ba:be lumagino hibima: midi komo modoboma: ba:ka:goemene? Ao, ba:bako lumagino hibima: midi komo ba: ha:da amiho komola, ebeno ka:ka: mula: komote a:kitanamene. ¹⁵ Diyala la:eno hibima: midipi kapiyuimi ipuwalo eta lumagiti kalikoha:ma: kuda: eda:na, ba:gala nahoen ilinaha:dawate

[☆] **2:11:** Ikuli 20:13-14; Lom 13:9 [☆] **2:12:** Gal 6:2; Ya:i 1:25; 1Pit 2:16 [☆] **2:13:** Ma:t 5:7; 18:32-35

kuda: a:luta. ◊ 16 Ba:bene la: ipuwalo etate ba:bako awae lumagi umiti, ebe ovalubihino ebetamo ba:ma ka:na da:goemene, “Ama: Godokono kalakalago na:toa, ebe ha:kiya ama: kalikamo ba:gala baa:mo kowalubima:na:ta,” ba:be tabo ovalubi taboha:, ba: kuba tabola. Ba:bema: keba tetelo eta hibima: mididawate ilinaheno demedena, ba:bene ama:le ebe kalikamo ba:gala baa:mo ovalubihino, amia:no hibima: midi komote keba ka:na kitana? 17 Ama: hidamo nulia:, ama:le Godoko hibima: midima: goete huiyatiya hidohido komo ododilihino, amia:no hibima: midi como ba: hoela.

18 Huiyatiya la:eno hibima: midipi kapiyuimi ipuwalo komopa:te na:ga:lana, “Lumagigodolo hidohido ododili komate pola:naheno kubaha:, mabu Godoko hibima: midi como ba: tepo ipuwoeno ododi komola, apa:mo ododi komoha:.”

Ba:bema: na Ya:imesiti ibino tabo ba huiya na:goemo, “La:le hidohido komo dododilima nale la:eno hibima: midi como ba:bo kiya:tawama:nemo, huiyatiya la:le ododilihino na a:kiyatawamo. Numa:la:, naeno como ba: ba:ma ka:nala, komopa:te naeno hibima: midi como kiya:tawahama: nale hidohido komo ba:bema: ododilinakomo.” ◊

19 Huiyatiya la: komopa:te koga:lama:nemata, “Ale Godoko kapiya hibima: na:midinama:, ba:moe ba: ko komola, aeno apa:mo ododili komoha:.”

Na huiyatiya kogoema:nemo, “Iyo, Godoko kapiya ba: Kodawala, Saitanakono kubakuba gobogobo ba:be como atumu

◊ **2:15:** 1Yon 3:17 ◊ **2:18:** Gal 5:6

iya:tawahala. Ba:bema: iba:te ba:be komo hibima: ba midi Godokono heloma: lililahalelo na:toletolehona, huiyatiya numa:la:, iba:te ibino kuba ododili komo miya:palehenohidohido komo a:kododila:la:. Ba:bema: la:na:kemalagidolutama Godote ibino tole komoma: iba:tamo kokalakalama:ne? Ao, ibino hidohido komo ododiliha: mabuma: ebete iba:tamo kuba huiya hibilo kikalamema:ne!”

²⁰ A:iye, ama: hidohido komo ododiliha: lumagima: deda:na, ama: daedae lumagilata!

Ama: numa:, Godokono Bukoeneta tabo komote a ba:ma ka:na iya:tua:mena, kebelumagiti Godoko hibima: midima: goelo huiyatiyahidohido komo ododilihino, ba:be lumagino hibima: midi komo ba: ha:da amiho komola.

²¹ Iyo, ama: aeno iniwa A:ibalahamakonokomo nemalagidola. Ebete Godoko hibima: ba midi, ebeno hibima: midi komote ebeno ododi komodo ba:ma ka:na hawakaluya:, ebete Godoko owatidoloeno nakola patapata hunamo ebeno gudu Aisa:keko adila:tete Godotamo hibilo ikamiya:, iyo, ebeno hido ododi komodo Godote ebe eta tuputupudawama: ba:bo ka:miya:.

²² Ba:bema: ale ba:moe komo umima:, A:ibalahamakonohibima: midi komo ba:gala ebeno ododi komo kapiyanomoma: ba eda:, ebeno hibima: midi komote ebeno ododi komodo modobonomoma: ba:bo eda:miya:. ²³ Iyo, ba:moe komote A:ibalahamatamo uluhukuya:, Godote ebeno Bukalo dopamo da:goiya: ba:betabote hibima: keda:ma:, mabu ebeno Bukalo

[◊] **2:21:** Tup Mabu 22:9-12 [◊] **2:22:** Yun 11:17-18

tabo ba:ma ka:na itana, “A:ibalahamate Godoko hibima: da:midiya:, ba:bema: Godote ebe tuputupudawama: ba:bo goiya:.” Iyo, hibila, A:ibalahamakono hibima: midi mabuma: Godote ebe ebeno hidu mabulubima: ka:miya:. [◊]

24 Ba:bema: wadiyala ama: ba:moe ko komo hidamo na:lawa:, ama: Godoko hibima: midilo hidohido komo nododilinakuya:, mabu Godote hidohido ododili komo ama:godolo dulamemene ebete ama: tuputupudawama: koka:mima:na:ta. Huiyatiya ama: hibima: midi ipuwalo hidohido komo ododilihino, amia:no hibima: midi komo ba: ha:da amiho komola, Godote ama: tuputupudawama: a:kaka:ma:mena:ta.

25 Ba:gala Godokono Bukate eta hibima: mididawoeno komo bekahawakalimina, ebeno mahilo ba: La:iha:batela. Ba:be kamenate dopamo Godoko hibima: midiha: tetelo dubu bilibili kamenama: eda:nami, huiyatiya Isalaela tawakaluba:te ebeno Ka:inane hopo lawema: da:pikuliya:, ba:ba tetelo ebete ibino Godo hibima: miditi ibi ba:ma ka:na ovalubiliya:. Isalaela dubu netewapa:te hopo umihoma: diya gabodo ebetamo da:puluhukuya:, La:iha:bate ibi Ka:inane hopo gabomani dubatamo kikalamiya:ha:, ebete huiyatiya ibi hiya: gabodo dito oelamiya: gabomani dubate ibi anakapulamekapoma:. Ba: hibila, mabu La:iha:bate ba:moe hidu komo dododiya:, ba:be mabuma: Godote ebe eta tuputupudawama: ba:bo ka:miya:. [◊]

26 Ba:bema: naeno iya:tulame tabooeno ipuwa

[◊] **2:23:** Tup Mabu 15:6; Ais 41:8 [◊] **2:25:** Yos 2:1-21; Yun 11:31

kohawakalimima: eta go tabo ba:ma ka:na itana. Lumagiti da:hoemene ba:ba tetelo ebeno gobogobote ebeno apene dito kuluhukuma:ne, gala ba:be hoe apelo a:kemedenamene. Ba:bema: hibila, lumagino hibima: midi komo ba: ba:ba ka:nala, ebegodolo hidohido ododili komate pola:naheno, komopa:te ba:bo kiya:tawahama:na: ebeno hibima: midi komo ya:lo a:hoi.

3

*Hibima: Midipa:te Ibino Tabo Olamagimi
Komokomo Hidamo Nulamenamena:*

¹ Naeno hibima: midipi ekaka:la:, la:eno sose kapiyuimi ipuwalo kapiyakapiyanomate iya:tulamepima: neda:huya:la:, mabu la: iya:tawahala a puya:te Godokono tabo iya:tulamepima: deda:hanama:, galane ebete aeno tabo olamagimi komo ba:gala ododili komo konomamo kanagilamelea:mema:ne, huiyatiya ebete komo hibima: midipino komo ba:ba ka:na a:kanagilamelelama:mene.

² Ba: hibila, komo tetelo a hibima: midipi hiliyononamate Godokono hibi gabotanakoma:. Huiyatiya numa:la:, a ipuwalo kebe lumagiti ebeno tabo olamagi komo hiliyonomo hidonomamo dulamena, ba:ma ka:na ebeno ma:lapilate eta kapiya tabo kubamo goeheno, ba:be lumagino ododili ipuwalo eta kubate atumu a:kitanamene, iyo, ebete ebeno apeno hiya:hiya: ododili komo hiliyonomo hidonomamo ulamena eta kuba ododikapoma:. ³ Ba:bema: wadiyala la: ba:moe

go tabo hidamo nemalagidolala:, oso-goeno namutudawate ebeno tabamo hale ihatete, ba:bene ebete oso-goe hunamo ba emede ba:be deha:poto hala:mo oso-goe hibi gabodo ba:bo katama:ne.

⁴ Ba:gala eta go tabo ba:ma ka:nala, huhuti kehaha: kolomoeno ko palai boge heloamo ba atuta, boge atadawate atumu kiya:li deha:potoamo ba:be boge ebeno ubi gabodo dito katama:ne.

⁵ Ba:bema: lumagino ma:lapila ba: atumula. Ebe ba: lumagino ape konomo ipuwalo ditana ba:be apeno deha:poto komola, huiyatiya ebe ha:kiya ubi dihatemene ma:lapilate lumagi kuba gabamo ba:bo komagatama:ne. Iyo, ebete awagaha tabo olamagi komodo koko komo ododilima: da:goemene, ebete ba: ba:ba ka:na ebeno ka:ka: konomo konekubahimima:ne, koe powa deha:potote konomoma: eda:te koko kehate da:la:mota:hana ba:bi ilina keba ka:na ka:wamotenako ba:ba ka:na. ⁶ Iyo, hibila, lumagino ma:lapila ba: koe powa huiyala, mabu ma:lapilate lumagino apelo ba: deha:poto ilinama: eda:na, huiyatiya ebeno kuba tabo olamagi komate ba:be lumagino ape konomo dalowa:ma: miditi ebeno emede komoeno hiliyonomo komokomo dito kokubahilamema:na:. Ba:bema: numa:la:, ma:lapiloeno koete Saitanakono Koe Habane puluhukunako, iyo, ma:lapilate ba:be Kubadawoeno ubi komamo papamiwatanako. [◊]

⁷ Ba: hibila, natamo wapata:lame ilina ba:gala tepamo wapata:lame ilina, beya ipuwalo da:ka:ka:halena ba:bi ilina ba:gala holahola,

[◊] **3:6:** Ma:t 12:36-37; 15:11,18-19

tawakaluba:te ba:bi hiya:hiya: ilina hiliyonomo gelebadilame iya:tawahala,⁸ huiyatiya lumagiti ebano ma:lapila gelebadimi modoboha:. Gabo kitanaha: mabu ma:lapilate kubanomoma: ba eda:, ebano kuba tabo olamagi komate komo tawakalubi anakapulamema: ewagelena, ebe helo kalu keba ka:nala:ka: ba:ba ka:nala. *

⁹⁻¹⁰ Ba:bema: naeno hibima: midipi ekaka:la:, wadiyala la: ba:moe komo hidamo nemalagidolala:. Komo tetelo a hibima: midipa:te aeno ma:lapilamo aeno Kodawa Nabiwi Godoko a:milimihonakoma:, ba:bene komo tetelo ale komo tawakaluba:tamo maubahalete aeno tabamo ibi ba:bo kubahilamenakoma:. Numa:la:, Godote ba:bi tawakalubi ebano holoholamo ododiliti ebano gugudima: ka:lamina, ba:bema: milimiho tabo ba:gala mela tabo atu lumagino tabone dikulimina: ba:be komo ko kubanomoma: keda:ma:ne! A:iye, ba:bako kubate a ipuwalo akuluhukala!: ¹¹⁻¹² O naeno ekaka:la:, la: iya:tawahala, sipolo gao kehane tawakaluba:te boga:me gao a:katapihala:, ba:gala hiwila gao kehane atumu sipolo gaote a:kanolohala:. Ba: ba:ba ka:na tawakaluba:te hidu a:la:mina beya ma:pene kuba solo beya a:kiyapohala:, iba:te huiyatiya hidu beyanomo biyapohonaka, iyo, hibila, solagoeno beya ma:pete hidu gola beya tawakaluba:tamo ikalame modoboha:.

Godokono Hibi Mulu Komo

¹³ Ba:bema: la:eno hibima: midipi kapiyuimi ipuwalo eta mulu ukuidawa ba:ka:luta? Wadiyala ba:bako dawate tuputupu

* **3:8:** Lom 3:13

emedē komodo ebēno mulū ba:ma ka:na na:hawakalima:mene, ebete awagahaheno hidohido komo kapiya bododilinakomene.

14 Huiyatiya la: la:eno tepo ipuwalo komopino ilinama: iba:tamo da:maubahanama, ba:gala awagaha ipuwalo la: ha:kiya la: da:wadiya:paa:latelenama, la: hidamo! La:eno awagaha komoeno ododili ipuwado la: Godokono hibi gabō ha:da gaboma: ga:lanamata, ba:bema: wadiyala la: ba:be awagaha komo na:miya:pala:.

15 A:iye, la:godolo ditana ba:be awagaha ukui Godokono Hunu Habane kapenaha:! Ao, ba:bako ukui ba:moe hopoenō mulū ukui komola, ba:be ha:da mulū komote Saitanagodone ba pena Godokono hibi mulū komago ba:bo palaholonako. **16** Ba:bema: puya:te komopino ilinama: iba:tamo da:maubahana, ba:gala puya:te awagaha ipuwalo ibi ha:kiya ibi kapiya demalagidolena, ba:ba:te olowabeletihui ipuwalo hiya:hiya: utitatate hiliyonomo hiya:hiya: kuba komo ba:bo ododilinaka.

17 Huiyatiya Godogodone da:pena ba:be mulū komoeno ododili komo eba ka:naha:, mabu ebēno hibi muluti tawakaluba:godolo ditana, iba:te kuba dalowa: komokomo a:kododila:la:. Ba:bi tawakaluba:te tatabalo ba emedena olowabeletihui komo a:kiya:tawahala:, huiyatiya ibi ipuwalo etate eta malemaletelo hidohido komo ba:bo ododilinaka. Ba:bene iba:te tawakalubi hunu nikapa:mo ulamehenō ba:ma ka:na eta lumagi miya:pate eta lumagi ebo a:kalawa:la:, ba:gala iba:godolo ma:lapila netewa komote kitanaha:. **18** Ba: hibila, puya:te ba:mako tataba emede komo komopa:tamo dikalamena, ibi ba: hidohido

kikipo hakamo damihona ba:bi okopi huiyala,
 mabu ibino oko owati ipuwalo hidohidonomo
 naха ilinate hibilo kopikulima:na:. ◊

4

Ba:moe Hopoeno Komokomo Koamo Emalagidole Komo

¹ Ba:bema: la: hibima: midipi ipuwalo alaholoho komo ba:gala olowabeletihui komo kebene ka:pelamenaka? Iyo, ba:bi komate la:eno kateneno kubakuba ubi komodo pikulinaka, mabu ba:bako ubi komate la:eno tepo ipuwalo hidohido ukui komago alaholohona.
◊ ² Ba: ba:ba ka:na la:le komopino ilina uwatema: ewagelenamata, huiyatiya uwate gabo umihino ba:bema: la:le la:eno tabamo ibi anakapulamenakomata. Ba:gala la: koko ilina uwatema: ubi konomola, huiyatiya la:godolo pola:naheno ba:bema: la:le ba olowabeletihui kubanomamo ba:bo alaholohonakomata. A:iye! Mabu keka: la:le la:eno komo ilina modobolo kuwatenaha:? Mabu ba: la:le Godoko la:eno modoboha: komoma: hibi gabodo a:katoemehalemata. ³ Ba:bema: numa:la:, keba tetelo la:le eta ilinama: Godoko da:toemehonakoma, ba:ba tetelo la:eno tepo ipuwoeno ukui tuputupulu kapola:naha: mabu la: ubila ba:be ilina lawete la: ha:kiya la: kokalakaluilamema:. Iyo, la:le Godoko kokalakaluimima: ukui kihatentaha:, ba:bema: ebe ubihinola eta ilina la:tamo ikalame.

◊ **3:18:** Ma:t 5:9; Yun 12:11 ◊ **4:1:** Lom 7:23

⁴ A:iye, la: ba: hibima: midiha: tawakalubi huiyalata! La: iya:tawahala:ka:, kebe lumagiti ba:moe hopoeno komokomo koamo demalagidolena ebete Godokoba: alaholohodawama: eda:na? Iyo, ba: hibila, pote ba:moe hopoeno ilina ba:gala awagaha komokomo uwatema: dewagelena, ebe ba: Godokoba: alaholodawala. ⁵ Ba:bema: numa:la:, Godokono Bukalo tabote ba:ma ka:na itana, “Godoko ubi konomola ebeno Gobogobote ha:kiya aeno tepo ipuwalo kemedenama:, ba:bema: ebete aeno kubakuba ukui komago helonomamo alaholohonako.” Iyo, la: iya:tawahala ba:be tabote hibinomoma: ba eda:na, ⁶ ebeno Bukalo ba:moe eta tabote atumu ba:kaitana,
 “Puya:te dawagahana Godote iba:go nalaholohona,
 huiyatiya puya:te ibi ha:kiya ibi hopamo da:miya:tena,
 ebete iba:tamo ebeno ko malemale behawakalim-inako.”
 Kalakala konomola, Godote ebeno malemale atamo ba: ba:ba ka:na hawakalimina! ⁷

⁷ Ba:bema: wadiyala la: ha:kiya la: Godotamo ikamehote Saitanatamo helonomoma: neda:hanala:, mabu la:le ba:ba ka:na dewagelema, Saitanate la: kuba gabamo emogabuileme ipuwane la: miya:palete gobogobamo tiyo kalahula:ma:ne. ⁸ Ba: hibila, keba tetelo la: Godoko tama:mo da:pelamema, ba:be atu tetelo ebete la:tamo puluhukuti

^{4:4:} Lom 8:7; 1Yon 2:15 ^{4:6:} Mulu Tabo 3:34; 1Pit 5:5

^{4:7:} Epe 6:12

la: kalakalago kopuwatema:na:ta. Ba:bema:
 la: puya:te kuba komokomo dododilinama,
 wadiyala la: la:eno dalowa: kokoto ukulalete
 kuba como gala akododila:la:. Ba:gala la: puya:te
 Godoko ba:gala ba:moe hopoeno como atu
 tetelo ta:matalema: dewagelenama, wadiyala
 la: la:eno tepo ipuwoeno kubakuba ukui
 hiduilamete, ^{◊ 9} ba:bene la:eno kuba mabuma:
 wadiyala la:le tepo temetemema: eda:hate
 nihima:la:. Iyo, wadiyala la: la:eno iya:da: como
 miya:pate tepo ipuwoeno ihi como na:lawiya:la:,
 ba:bene la:eno kalakala komote huiyatiya
 menemenema: neda:mene. ¹⁰ Ba:bema: hibila,
 la: Godokono holoholo hapulu la: ha:kiya la:
 hopamo ba miya:te, ebete huiyatiya la: hunamo
 kowadiya:paa:latelema:na:ta. [◊]

Eta Hibima: Mididawoeno Komo Kubama: Aka-gaa:la:

¹¹ Naeno ekaka:la:, ba:moe ba: eta komola.
 La:eno hibima: midipi kapiyuimi ipuwalo
 etate etoeno como kubama: akagaa:la:, mabu
 keba tetelo ama: eta hibima: mididawoeno
 como kubama: da:goemena:, ba:ba tetelo
 ama: Godokono konomo malemale tutumu
 tabo kadikanalema:na:ta. Numa:la:, Godote
 ebeno tutumu tabamo ama: bikiyamenata
 ama:le amia:no hibima: midi ekawi malemalelo
 kemalagidolonama:, ba:bema: keba tetelo ama:
 amia:no ekawi kubama: da:goemena:, ba:ba
 tetelo ama: Godokono tutumu tabo atumu
 kubama: kakagoema:na:ta. ¹² A:iye, ama: ko
 lumagiha!: Ama:tamo helo pote kikametana

[◊] **4:8:** Sek 1:3; Ma:l 3:7; Ais 1:16 [◊] **4:10:** Yauba 5:11; 1Pit 5:6

eta lumagino komo kanagiya:midamema:? Godoko kapiya ba: tutumu tabo ododilidawala, ba:gala ebe kapiya ba: tawakalubino komokomo anagilamelelamedawala, ba:bema: ba:moe Kodawa kapiyate modobola tawakalubino emede komokomo ba anagilamelelame etoeno ka:ka: mula:mete etatamo kuba huiya kikamema:ne. *

Lumagiti Ebno Ododili Komoma: Awagaha Tabo Akolamaga:la:

¹³ Ba:gala eta komo. La: komopi ba:ma ka:na ga:lanakomata, “Ka:lo gapogapolo o dumutu hegelalo na ko habamo tote, ba:bolo nale kapiya gogo ba nemedi bisnisi oko nowatiti mani kokonomo konuwatema:nemo.” * ¹⁴ A:iye! Ama: iya:tawaha: dumutu ama:tamo bada komote na:kuluhukumini. Ama: hopo lumagilata, ba:bema: amia:no ka:ka: ba: ahuta keba ka:nala:ka: ba:ba ka:nala, lumagiti tete nanekele umiti ha:kiya tiyonomo ba:bo kowiboma:ne. *

¹⁵ Ba:bema: wadiyala ama:le awagaha tabo olamagi komo miya:pate ba:ma ka:na na:goiya:, “Godote helo natamo dikanamemene, na dumutu ka:ka:go ba luta nale ebno ubi komo ba:bo kododima:nemo.” ¹⁶ Huiyatiya la: komopi ba:mako hidohido tabo a:kaga:lalemata, la: ha:kiya la: bawagaminalenamata, ba:bema: Godote la:eno awagaha tabo ga:la komoma: kakalakalanaha:. ¹⁷ Iyo, ba:moe komo ba:hibila, kebe lumagiti tuputupu ododi komo ba

* ^{4:12:} Lom 2:1; 14:4 * ^{4:13:} Luk 12:18-20 * ^{4:14:} Mulu Tabo 27:1; Ohale 39:5,11

iya:tawa huiyatiya ba:be komamo papamiwata-heno, ebeno ododiha: komodo ebete Godokono kukala ba:bo kadikanalema:ne. *

5

Dogodogopa:te Ibino Kuba Ododili Komo Miya:palete Godotamo Nohobila:hamena:

¹ Ba:bema: dogodogopa:la:, la: naeno tabo hidamo nulia:la:. Wadiyala la: ba:ma tetelo ihimi na:tupuima:la:, mabu koko temetema:te la:tamo ba: na:pelama:, ² iyo, tete tatalila la:eno dogodogo komate kokubakubahama:na:. Ba:ba tetelo la:eno pupulino ilina unawa:te nalete, ³ ^{*} ba:bene la:eno hidohido disi hakate ba uwate nonokama: ba:bo keda:hama:na:. Ba:bema: hibila, Godote tawakalubino kuba danagilamelelamemene, ba:be Ko Hegelalo ba:bi nonoka ilinate la:eno kuba ododili komo ba:gala kuba ukui komo kohawakalilamema:na:. Numa:la:, ba:moe hopoeno kuititi tetete ba penape, la:eno ilina ya:lo a:dogodoguilamenamimata, huiyatiya tete tatalila la:eno kalakala komote kowiboma:ne, iyo, la:eno nonoka ilinate la:eno ape ba kubahilame la:eno kalakalate ba:bo kowiboma:ne, helonomo koete daha ipulunomoma: keba ka:na ka:midinako ba:ba ka:na.

⁴ Ba: hibila, la:eno kuba komo ba: ba:ma ka:na itana. La:eno koko bisnisi ipuwalo puya:te la:eno kolowamino pali ilina da:tapiholamenaka, la:le iba:tamo hidu huiya a:kikalama:lemata, ba:bema: iba:te ibino temeteme ipuwalo

* ^{4:17:} Luk 12:47 * ^{5:2:} Ma:t 6:19

konomamo ihmima. A:iye, Helodawa Godote ba:be ihmimi komo ya:lo iya:tawui! ^{◊ 5} Ba:bema: numa:la:, la: ba:moe hopolo dogodogopima: ba eda:hana la: ha:kiya la:eno kateneno ubilo la: a:kalakalulamenakomata, iyo, la: hidohido baa: ba nahana gadigadihibima: ya:lo eda:huimata. Ba:bema: gadigadi kau-goegoe keba ka:nala:ka: la: ba:ba ka:nala, tete tatalila Namutudawate la: anakapulamema: kopema:ne. ^{◊ 6} Ba:gala eta komo. Komo tetelo la:le tuputupu tawakaluba:tamo maubahalete, ba:bene la:le ibi gabomana:tamo dito magatalenakomata iba:te iba:tamo hoe huiya kikalamema:. A:iye! Ba:bi tawakaluba:te la:tamo eta kuba a:kododa:la:, huiyatiya ba:be gabodo la:le ibi dito anakapulamenakomata!

*Hibima: Midi Ipuwalo Kodakodalo
La:mota:hana Komo*

⁷ Ba:bema: naeno ekaka:la:, la:eno hibima: midi ipuwalo kodakodalo na:la:mota:hanala: Kodawa Ya:sukunu pe teta:mo. Wadiyala la: pali ododi-dawoeno komo nemalagidolala:, ebete pali ilina amihote hidohido pali ilina naha tete ba:bo kolatimima:ne. Ba:ma ka:na dopo manome tetelo wegolate donakomene ba:gala kuititi manomelo gala da:konakomene, hakate hidu gibama: ba eda: ebeno pali ilinate hidamo ba:bo kapepe-homa:na:. ^{◊ 8} Ba:bema: la: ba: atumu Ya:sukunu pe komo latimima: ubiha:ma: eda:haheno kodakodalo na:la:mota:hanala:, mabu ebeno pe tete

^{◊ 5:4:} Tutumu 24:14-15 ^{◊ 5:5:} Luk 16:25 ^{◊ 5:7:} Tutumu 11:14; Yel 5:24

ba: na:tatali! ⁹ Ba:bema: naeno ekaka:la:, la:
ipuwalo etate eta lumagino komoma: ubiha: tabo
akagaa:la:, mabu diyala, Godote amia:no tamedawoeno
emede komo modoboma: ba goe huiyatiya
ama: kubadawama: da: goemene. Iyo, ba:be
Kodawate ba: na:pe a hiliyonomoeno komokomo
kopanagilamelea:mema:!

¹⁰ Ba:gala naeno ekaka:la:, wadiyala la:le
ya:lo tetelo da:pikuliya: ba:bi Godokono ukui
hawakalimipino komo nemalagidolala:. Iba:te
Godokono oko ba owatina koko temetereme
duwatenakui, huiyatiya iba:te hibima: midi
ipuwalo kodakodalo la:mota:hananakuya:,
ba:bema: iba:te keba ka:na kemedenama:,
wadiyala la: ba: ba:ba ka:na nemedenala:.
¹¹ Numa:la:, a hibima: midipa:te ba:bako okopi
ba emalagidole ba:ma ka:na ga:lanakoma:, “Ibino
kodakodalo la:mota:hana mabuma: Godokono
kalakala komote iba:godolo hibilo nitanami!”
Ba:bema: wadiyala la: eta hibima: mididawa
Yaubakono komo atumu na:kemalagidolala:.
Konomo olalati komote ebetamo duluhukuya:,
ba:ba tetelo ebete hibima: midi ipuwalo
kodakodalo la:nami, ba:bema: Kodawa Godote
ebe ovalubiti olalati ipuwane ebeno ka:ka:
a:mula:miya:. Kalakala konomola, Godoko ba:
konomo malemaledawala. ¹⁰

Hibinomo Tabo Goe Komo

¹² Ba:bema: naeno hibima: midipi ekaka:la:,
ba:moe eta komo ba: ko komonomola.
La:le komopa:tamo hibinomo tabo ga:lama:

⁸ 5:8: Lom 13:11-12; 1Pit 4:7 ⁹ 5:11: Ikuli 34:6; Yauba 1:21-22;
2:10; Ohale 103:8

dewagelema, ulihopa:te la:eno tabo hibima: komidima: la:le Godokono Hunu Haboeno mahilo akaka:ma:la: ba:gala hopo haboeno mahilo atumu akaka:ma:la:. Ba:bema: hibima: mididawa, wadiyala ama: huiyatiya amia:no tabo olamagi ipuwalo eta ilinoeno mahilo ka:mihino tabo hibilo ba:ma ka:na na:goiya:, “Iyo, na kododima:nemo,” ba:gala keba tetelo ama: eta komo ododi modoboha:ma: deda:mena:, wadiyala ama: eta hibi tabo ba:ma ka:na na:goiya:, “Ao, na a:kododa:mo.” A:iye! Komopa:te ama: hibima: komidima: ama:le amia:no tabo heluimima: eta tabo akagaa:la:, mabu ba:bako tabo olamagi komoma: Godote kuba huiya ama:tamo kopoemema:ne. *

Godotamo Toetoe Tabo Olamagi Komo

13 Ba:bema: la: ipuwalo kebe lumagiti komo temeteme ipuwalo demedena, wadiyala ebete toetoe tabo Godotamo nolamaga:mene. Ba:gala kebe lumagiti kalakala ipuwalo demedena, wadiyala ebete Godoko adikumi ohale nalapihohamene. 14 Ba:gala kebe lumagi temetemete dumina, wadiyala ebete sose watowatopi ka:lamiti, ba:bene iba:te pelamete Kodawa Ya:sukunu mahilamo olibi kikipoeno iha:mo ebeno wato kali pabutimiti Godotamo ebe ba:bo nadipata:mena:. * 15 Ba:bema: iba:te Godoko hibima: ba midi, ebete ibino toetoe tabo uliti temetema:goeno lumagi ba:bo kohiduimima:ne, ba:gala diyala, ba:be temetemete ba:be lumagino kuba ododili komodo

* 5:12: Ma:t 5:34-37 * 5:14: Mak 6:13

ebetamo kuda: a:pi, ba:bene Godote ba:be komo iya:tawate ba:be atu tetelo ebeno kuba egebolemete kadodolemema:ne. [◊] 16 Ba:bema: wadiyala la: ipuwalo etate ebeno kuba ododili komokomo kahawakalilame, etate ebeno kuba ododili komokomo kahawakalilame, ba:ba ka:na newagelenala:, ba:bene la: ipuwalo etate eta Godotamo nadipatenakuya:la:, ebete la:eno kuba egebolelamete la:eno apeno hiya:hiya: temeteme komo tama:mo komiya:telamema:. Ba: hibila, kapiya tuputupudawoeno toetoe tabo olamagi ipuwado Godoko ba: modobola koko hanohano komo ododilima:.

¹⁷ Numa:la:, Godokono ukui hawakalimidawa Elayako ba: hopo lumagila, a keba ka:nala:ka: ebe ba:bako lumagila. Huiyatiya ebe hidu tuputupudawala, ba:bema: wegolate kowiboma: ebete Godotamo konomamo da:toetoiya:, Godote ebeno tabo hibilo uliya:, iyo, ba:ba tetene tupuimiti wegolate tete ga:ga:nomolo konakuha:, ba:be tete ba: netewa-kapiya gogo ba:gala sikisi manome tetela. [◊] 18 Huiyatiya wegolate gala oma: Elayate Godotamo toetoe tabo da:kolamagiya:, Godote ebeno toetoe tabo gala kuliti wegola hopamo ba:bo poemiya: tawakalubino pali ilinate gala kakapepehoma: [◊]

Lumagino Ka:ka: Mula:me Komo

¹⁹ Ba:bema: naeno hibima: midipi ekaka:la:, naeno kuititi leta tabo ba: ba:ma ka:nala. La: ipuwalo etate Godokono hibi gabone gobogobamo delehegamene, wadiyala etate ebe gala

[◊] 5:15: Mak 16:18 [◊] 5:17: 1Gaw 17:1; 18:1 [◊] 5:18: 1Gaw 18:42-45

na:kamagaha:mene. ☩ 20 Iyo, la: ba:moe ko
komo nemalagidolala:, kebe lumagiti kuba ododi-
dawa umiti ebeno kuba gabone Godokono hibi
komamo gala da:kamagahemene, Godote ba:be
tuputupudawoeno ododi komodo kubadawoeno
ka:ka: mula:mete ebeno kuba ododili komokomo
ba:bo kegebolememema:ne.

Ba:moe ba: naeno tabo kuitila. Ba:ba:la. ☩

**GODOKONO HIDO TABO
The New Testament in the Tabo Language, Aramia
Dialect, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Aramia) long
Niugini**

Copyright © 2006 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Tabo (Aramia) (Tabo)

Dialect: Aramia River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

3c340006-f955-5c23-b3a5-6598deca5d75